

STOLZMAN MAŁGORZATA EWA z d. Bujalska (6 VIII 1935 Kraków – 25 XI 1986 tamże) historyk książki, bibliotekarka. Po maturze w 1952 w XI Liceum Ogólnokształcącym im. J. Joteyko w Krakowie, odbyła studia polonist. w Wyższej Szkole Pedag. w Krakowie (1956 magisterium). W 1972 (28 IV) napisała doktorat na seminarium prof. ***H. Więckowskiej w Uniw. Łódzkim. W 1985 (29 IV) otrzymała stopień dr. hab. nauk hum. w zakresie nauki o książce w Inst. Filologii Pol. Uniw. Jagiellońskiego. Na podstawie nakazu pracy była zatrudniona jako nauczycielka jęz. pol. i historii w Szkole Podst. nr 9 w Katowicach-Panewnikach. Od 1957 (1 VII) pracowała w B-ce Jagiellońskiej na stanowisku asystenta technicznego, od 1958 (1 VII) jako bibliotekarz. W 1962 zdała egzamin na bibliotekarza dypl., w 1964-66 st. bibliotekarz, 1 I 1967 – 31 I 1968 – kustosz bibliot., 1 II 1968 – adiunkt służby bibliot., 1 I 1972 – kustosz dypl., 1 V 1973 – st. kustosz dyplomowany. W trakcie 17 lat wykonywania obowiązków bibliot. w B-ce Jagiell. pracowała w dziale gromadzenia i uzupełniania zbiorów bibliot. (do 1958), potem w dziale udostępniania zbiorów – wypożyczanie międzybibliot. i miejscowe (do 1963), od 1964 w związku z utworzeniem Oddz. Prac Nauk., Organizacyjnych i Dydaktycznych przejęła tam opiekę nad praktykami studentów bibliotekozn. oraz szkoleniem z techniki korzystania z b-ki dla I roku studiów oraz od 1971 studentów Międzywydz. Studium Bibliotekozn. Uniw. Jagiell. zorganizowanego przez dyrektora B-ki prof. ***J. Baumgarta. W związku z tworzeniem Zakł. Bibliotekozn. i Informacji Nauk. w Inst. Filologii Pol. UJ przez prof. dr. hab. →S.

Grzeszczuka została oddelegowana i włączona w 1974 w prace organizacyjne. Zajęcia dydaktyczne rozpoczęła od 1 I 1975. W 1976-79, 1985-86 była kierownikiem studiów zaocznych, 1979-81 p.o. kierownika Zakł. Bibliotekozn. i Informacji Nauk. UJ (zatrudniona na pół etatu adiunkta w Inst. Filologii Pol.), od 1 IV 1986 docent etatowy Inst. Filologii Polskiej. W 1979-81 S. brała udział w pracach Zespołu Dydaktyczno-Wychowawczego Bibliotekozn. i Informacji Nauk. przy Min. Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Obok prac organizacyjnych i programowych, prowadziła zajęcia dydaktyczne: *Wiedza o kulturze literackiej, Źródła informacyjne, Historia książki i jej funkcji społecznej XVIII-XIX w.*, od 1976 seminaria magisterskie. Od 1977 była opiekunem sekcji historycznej Koła Nauk. Bibliotekozn. i w 1978 zorganizowana została pod jej opieką sesja studentów w Tomaszowie Maz. nt. *Książka i Biblioteka – przeszłość i teraźniejszość*. Współorganizowała ogólnopol. konferencję pracowników bibliotekozn. i informacji nauk. w Osieczanach (1979). Równolegle od r. akad. 1975/76 do 1978/79 prowadziła zajęcia na pół etatu w Zakł. Bibliotekozn. i Informacji Nauk., Wydz. Filolog. Uniw. Śląskiego, a od 1979/80 do 1981/82 była zatrudniona na pół etatu w Zakł. Bibliotekozn. i Informacji Nauk. Inst. Historii Wyższej Szkoły Pedag. w Kielcach. W UJ i WSP w Kielcach wypromowała 130 magistrów. Zainteresowania badawcze S. obejmowały historię książki (prasoznawstwo, edytorstwo gł. Wilna) oraz bibliotekozn. (opublikowała ponad 30 prac nauk., kilka tekstów pozostało w maszynopisie). Debiutowała w „Zeszytach Prasoznawczych” (1967 nr 3) recenzją książki M. Inglota. Od 1968 rozpoczęła wieloletnią i owocną współpracę z *Polskim Słownikiem Biograficznym*. Publikacje koncentrujące się gł. wokół Wilna oraz doktoratu (*Działalność wydawnicza A.H. Kirkora*) i habilitacji (*Nigdy od ciebie miasto. Dzieje kultury wileńskiej lat między powstaniowymi 1830-1863*), oparte były o rzetelną podstawę źródłową, materiały z b-tek i arch. litewskich (wyjazdy studyjne z UJ do Wilna 1973-74, 1978-79): *Z działalności wydawniczej A.H. Kirkora. Pismo zbiorowe „Na Dziś”* („Rocznik Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego” 1968 R. 7 z. 1 s. 73-102), *Czasopisma wileńskie A.H. Kirkora* (Kr. 1973, nagroda III stopnia Min. NiSzw), *Wydawnictwo drukarni obywatelskiej w Wilnie (1859-1867)* („Roczniki Biblioteczne” 1973 z. 1-2 s. 109-120), *Dzieje wydawnicze księgi pamiątkowej jubileusz*

J.I. Kraszewskiego z 1879 r. (tamże 1976 z. 1-2 s. 235-252), *Powstanie listopadowe na Wileńszczyźnie w świetle pamiętnika M. Pełki-Polińskiego* („Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” 1977 t. 27 s. 85-120), *W kręgu uniwersyteckiej tradycji. Życie kulturalne Wilna po 1831* („Zeszyty Naukowe UJ. Prace Historyczne” 1979 z. 64 s. 121-150), *Syrokomla i świat książek* („Roczniki Biblioteczne” 1980 z. 1 s. 131-184), *Księgozbiory wileńskie w okresie międzypowstaniowym 1831-1863* („Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” 1980 t. 30 s. 87-101), *„Paź królewski” dramat J. Słowackiego. Z dziejów recepcji teatralnej Mazepy* („Rocznik Biblioteki PAN w Krakowie” 1981 R. 26 s. 103-128), *Literackie portrety wileńskich księgarzy* („Księgarz” 1984 nr 1 s. 45-50), *Książkowe facecje wileńskich szubrawców* („Roczniki Biblioteczne” 1985 R. 29 z. 1-2 s. 417-438) i pośmiertnie wydana książka *Nigdy od ciebie miasto. Dzieje kultury wileńskiej lat międzypowstaniowych 1830-1863* (Olsztyn 1987). Była też współaut. objaśnień do trzech części *Wspomnień Z. Kirkora-Kiedroniowej* (Kr. 1986-89). Po śmierci ukazały się artykuły w pracach zbior.: *Dawnych Polaków portret własny – czyli „Pamiętki Soplicy” H. Rzewuskiego* (Rzeszów 1988) oraz *Czasopiśmiennictwo literackie na Litwie i Rusi w latach 1831-1863* (W: *Obraz literatury polskiej XIX i XX w.*, ser. 3, W. 1992). Ważniejsze prace teoretyczne: *Dzieło literackie jako źródło wiedzy o książce* (W: *Z historycznych i metodologicznych problemów badań bibliotekoznawczych i księgoznawczych*, Kr. 1985) oraz *Wileńskie czasopisma późnego Oświecenia jako źródło do badań czytelnictwa* (Centralny Program Badań Podstawowych 08.05: „Czytelnictwo inteligencji okresu Oświecenia”, kier. →K. Bednarska-Ruszałowa). Była kier. tematu badawczego CPBP „Kultura wileńska 1800-1830”. Publikacje bibliotekozn. związane były z UJ: *Udział biblioteki głównej w przygotowaniu zawodowym studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej* („Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” 1978 t. 28), *Rola biblioteki głównej w procesie kształcenia studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej* („Prace Naukowe Uniw. Śląskiego” 1979 nr 293), wspólnie z M. Kocójową: *Studia bibliotekoznawcze w Uniwersytecie Jagiellońskim w latach 1974/1975 – 1977/1978* („Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” 1980 t. 30 s. 137-177); pośmiertnie: *Historia i teoria kultury i literatury w programie studiów bibliotekoznawstwa* (w poświęconym pamięci S. „Biuletynie Biblioteki

Jagiellońskiej” 1988 nr 1-2 s. 15-22). Była członkiem Stow. Bibliotekarzy Polskich. Została wyróżniona: odznaką 1000-lecia Państwa Polskiego, Nagrodą Min. Kultury (1976), Złotym Krzyżem Zasługi (1976), Nagrodami Rektora UJ.

PSB (K. Bednarska-Ruszałowa); Dz. Pol. 1986 nr 277-278, 281, 285 (nekr.); K. Bednarska-Ruszałowa: M.S. (1935-1986). – Roczn. Bibl. 1987 z. 2 (z fot.); Taż, W. Pindłowa: Bibliografia prac M.S. – Biul. Bibl. Jagiell. 1988 R. 38 s. 11-13; W. Bienkowski: Pamięci M.S. – Tamże s. 7-10 (z fot.); M. Kocójowa: Ci co od nas odeszli. [W:] Biblioteka i informacja w komunikowaniu. Kr. 2000 s. 281; Z. S. Hischin: M.B.-S. – Gaz. Wyb. (dod. Kraków) 2004 nr 4 [z 5 września] // Uniw. Jagiell. Kraków: Akta personalne.

Maria Kocójowa